

**Materiál pro krajské konference OSZSP ČR v roce 2022
a IX. sjezd OSZSP ČR, který se bude konat 10. a 11. 11. 2022**

Zpráva o plnění Programu OSZSP ČR na léta 2018–2022, přijátého na VIII. sjezdu OS, který se konal 22. a 23. 11. 2018

MIMOŘÁDNÉ ODMĚNY PROSAZENÉ ODBOROVÝM SVAZEM ZA PRÁCI PŘI PANDEMII COVID-19

Zpráva zahrnuje období do 30. 6. 2022

Obsah:

Vyjednávání mimořádných odměn	str. 2
Nemocnice	str. 3
Záchranky	str. 4
Sociální služby	str. 4
Hygienická služba	str. 6
Další zaměstnanci zdravotnictví	str. 6
Ambulance	str. 7

Text zpracovala vedoucí právního a sociálního oddělení OSZSP ČR Ing. Ivana Břeňková.

Mimořádné odměny za práci při pandemii

V roce 2020 i v roce 2021 Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR inicioval a prosadil mimořádné odměny pro zaměstnance zdravotnictví a sociálních služeb.

Odborový svaz navrhl a vytrvale prosazoval, aby za své nezměrné pracovní nasazení zaměstnanci dostali adekvátní finanční ocenění, a to jak za první jarní vlnu epidemie v roce 2020, tak za následující ještě daleko horší pokračování epidemie od podzimu roku 2020 až přes jaro roku 2021.

Ani poté, co se podařilo odměny na vládní úrovni prosadit a zajistit na ně peníze, ale ještě nebylo vyhráno. Odměny byly vypláceny s obrovským zpožděním, docházelo k jejich krácení, nebyly započítávány do průměrných platů. Odborový svaz proto musel vyvinout další obrovské úsilí, aby tyto problémy ve spolupráci s odboráři v krajích a jednotlivých odborových organizacích napravoval.

Vyjednávání mimořádných odměn

První vlna:

- Vstřícně se k mimořádným odměnám od počátku stavěla ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová.
- Podporu se podařilo odborovému svazu vyjednat u ministryně financí Aleny Schillerové.
- Odměny dlouho odmítalo Ministerstvo zdravotnictví v čele s Adamem Vojtěchem, ten o nich s odbory odmítal jednat, odmítal dát jakékoliv odměny zaměstnancům, kteří nepracovali přímo na covidových jednotkách, přestože v ohrožení byli všichni zaměstnanci.
- Odměny se podařilo prosadit až přes premiéra Andreje Babiše.

Druhá vlna:

- Odborový svaz požadoval, aby za velmi krutou další vlnu epidemie obdrželi zaměstnanci mimořádné odměny v minimálně stejné výši jako za první vlnu a aby odměny dostali opravdu všichni.
- Jednání trvalo sedm měsíců!
- Nad rámec odměn v první vlně odborový svaz prosadil také odměny pro zdravotníky v ambulantním sektoru.
- Navíc se odborový svaz postaral také o to, aby odměny dostali i ti zdravotníci, kteří byli v první vlně epidemie opomenuti. Často při tom nešlo jen o členy odborového svazu, ale odborový svaz považoval za nezbytné, aby v této těžké době byli odměněni všichni, kdo svou prací pomáhali pandemii zvládnout, tedy i zdravotníci z ambulancí, dialýz, dopravní služby, mobilních hospiců atd.
- Vstřícná byla ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová.
- Vstřícné a rychlé bylo jednání ministryně financí Aleny Schillerové.
- Vstřícné a rychlé bylo jednání premiéra Andreje Babiše.
- Komplikace a neochota ovšem znovu byly na straně Ministerstva zdravotnictví.
- Ministr Jan Blatný dlouho odsouval termín jednání s odbory a potom zásadně odmítal dát záchranářům vyšší odměny než jiným zdravotníkům.
- Prolomit se to podařilo až na jednání s jeho nástupcem ministrem Petrem Arenbergerem.

Pro odbory byly odměny obrovským poučením. Ústní dohody musejí být formalizované, přesně vyspecifikované a upravené právním předpisem.

Nemocnice

První vlna:

Prosadili jsme: na jednání v červenci 2020 pro zdravotníky až 25 000 Kč za měsíc, souhrnně maximálně 75 000 Kč při plném pracovním úvazku, pro ostatní zaměstnance nemocnic až 10 000 Kč za měsíc, souhrnně maximálně 30 000 Kč.

Realita: odměny byly vyplaceny až v listopadu 2020 (!!!), navíc většinou nebyly zaměstnancům započítány do průměrných mezd a průměrných platů, z nichž se potom platí dovolené atd.

Ministerstvo zdravotnictví dalo do první úhradové vyhlášky: v případě nejvíce exponovaných zaměstnanců za hodinu práce s covid pozitivními pacienty příplatek v rozsahu 200 až 500 Kč.

Realita: jen zcela výjimečně vyšší částky z rozpětí, většinou nejnižší, ale i jen desetikoruny.

Druhá vlna:

Prosadili jsme: maximálně 75 000 Kč při plném pracovním úvazku pro každého zdravotníka, pro ostatní zaměstnance lůžkových zdravotnických zařízení souhrnně maximálně 30 000 Kč.

Realita: odměny v nemocnicích byly vyplaceny v květnu či červnu 2021, většinou bez větších problémů.

Odměny za práci při epidemii COVID-19 I. a II. vlna

Nemocnice – lůžková zdravotnická zařízení			
Profese	Max. částka v Kč/měsíc	Období	Max. celková částka v Kč
Zdrav. prac. uvedeni v zák. č. 95/2004 Sb., č. 96/2004 Sb., HPP, DPČ, DPP	25 000	1. 3. 2020 – 31. 5. 2020	75 000
		1. 10. 2020 – 28. 2. 2021 CELKEM	75 000 150 000
Nezdravotničtí pracovníci, dělníci, THP	10 000	1. 3. 2020 – 31. 5. 2020	30 000
		1. 10. 2020 – 28. 2. 2021 CELKEM	30 000 60 000

HPP – hlavní pracovní poměr

DPČ – dohoda o pracovní činnosti

DPP – dohoda o provedení práce

Záchranky

První vlna:

Prosadili jsme: odměny ve výši až 120 000 Kč na zaměstnance, protože na tyto zdravotníky se, na rozdíl od kolegů z nemocnic, nevztahovaly tzv. covidové příplatky určené úhradovou vyhláškou.

Realita: odměny byly vyplaceny, ale většinou nebyly zaměstnancům započítány do průměrných platů.

Druhá vlna:

Prosadili jsme: odměny ve výši až 120 000 Kč pro zdravotníky, protože tito zdravotníci na rozdíl od kolegů v nemocnicích nemají covidové příplatky.

Realita: zaměstnavatelé odmítli návrh odborů na společný postup. Vyplácené částky byly problematické, zdravotníci nevěděli, jak a za co jim zaměstnavatel odměny krátil. Zaměstnavatelé údajně měli podporu krajů jako zřizovatelů, nevyplácené prostředky by prý mohly krajům ušetřit peníze na dotace pro záchranky. Na úkor zaměstnanců?! To odborový svaz považoval za zcela nepřijatelné. Po mnoha jednáních se díky obrovskému tlaku OS situace napravila a zaměstnanci ZZS odměny obdrželi, jak je pro ně odborový svaz vyjednal.

Odměny za práci při epidemii COVID-19 I. a II. vlna

Zdravotnická záchranná služba			
Profese	Max částka v Kč/měsíc	Období	Max. celková částka v Kč
Zdrav. prac. uvedení v zák. č. 95/2004 Sb., č. 96/2004 Sb., HPP, DPČ, DPP	40 000	1. 3. 2020 – 31. 5. 2020	120 000
		1. 10. 2020 – 28. 2. 2021	120 000
		CELKEM	240 000
Ostatní zam. podle míry zapojení	40 000	1. 3. 2020 – 31. 5. 2020	120 000

HPP – hlavní pracovní poměr

DPČ – dohoda o pracovní činnosti

DPP – dohoda o provedení práce

Sociální služby

První vlna:

Prosadili jsme: v zařízeních, kde byla nákaza či karanténa, pro pracovníky v sociálních službách a sociální pracovníky odměny až ve výši 100 000 Kč hrubého, pro ostatní zaměstnance až 50 000 Kč, v zařízeních bez nákazy a karantény odměny celkově až 25 000 Kč.

Realita: Někteří ředitelé odmítali o dotaci na odměny pro své zaměstnance požádat!!! Ve všech zařízeních, kde působí odborové organizace, bylo po tlaku odborového svazu o dotace požádáno a zaměstnanci odměny dostali.

Druhá vlna:

Prosadili jsme: zajištění odměn podle pracovního zařazení zaměstnanců v maximální celkové výši až 50 000 Kč, nebo 30 000 Kč, nebo 25 000 Kč, nebo 15 000 Kč hrubého.

Realita: Někteří ředitelé se rozhodli, že i když peníze na odměny dostali v dubnu, zaměstnancům je vyplatí postupně v několika měsících, případně najednou, ale až na samém konci roku. Na základě protestu odborového svazu vydalo MPSV opakované vyjádření, že v souladu se zákoníkem práce mají zaměstnavatelé odměny vyplatit v nejbližším výplatním termínu, což mnozí dál nerespektovali, takže to odborový svaz musel opakovaně řešit.

Odměny za práci při epidemii COVID-19 I. a II. vlna

Sociální služby – I. vlna – 13. 3. 2020 až 31. 5. 2020		
Profese	Max. částka v Kč/hodinu/měsíc	Max. celková částka v Kč
Pracovník v sociálních službách, sociální pracovník, zdravotnický pracovník	I. skupina, nákaza, karanténa 235 Kč/hodinu 40 000 Kč/měsíc	100 000
	II. skupina, bez nákazy a karantény 59 Kč/hodinu 10 000 Kč/měsíc	25 000
Ostatní zaměstnanci	I. skupina, nákaza, karanténa 115 Kč/hodinu 20 000 Kč/měsíc	50 000
	II. skupina, bez nákazy a karantény 59 Kč/hodinu 10 000 Kč/měsíc	25 000

Sociální služby – II. vlna – 1. 10. 2020 až 28. 2. 2021		
Zařízení sociálních služeb	Profese: přímá péče, sociální pracovníci, pracovník soc. služ., zdravotnický prac., ostatní odborní prac.	Ostatní zaměstnanci: dělníci, technickohospodářští pracovníci
Sociální zařízení: domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, domovy pro osoby se zdravotním postižením, pečovatelská služba, osobní asistence, odlehčovací služby, chráněné bydlení, týdenní stacionáře, denní stacionáře, centra denních služeb	maximálně 50 000 Kč	maximálně 30 000 Kč
Ostatní sociální zařízení	maximálně 25 000 Kč	maximálně 15 000 Kč
Sociální pracovníci a pracovníci OSPOD v obcích a krajích	maximálně 25 000 Kč	

Hygienická služba

První vlna:

Prosadili jsme: odměny pro zaměstnance hygienické služby ve výši až 50 000 Kč.

Pro zaměstnance hygienických služeb byly odměny těžkým bojem.

Realita: v této výši odměny nebyly vyplaceny téměř nikde, zaměstnavatelé peníze použili na proplácení přesčasů atd., zaměstnanci dostali jen několik tisíc.

Druhá vlna:

Dohodli jsme s Ministerstvem zdravotnictví: odměny pro zaměstnance hygienické služby ve výši 75 000 Kč.

- Odborový svaz vyvolal jednání s ministrem zdravotnictví, s ministryní financí Alenou Schillerovou, s premiérem Andrejem Babišem.
- Po dalších jednáních a urgenci odborů se podařilo prosadit finance na další odměny.
- Částky bohužel byly rozdílné, Ministerstvo zdravotnictví se odkazovalo na ustanovení služebního zákona, vše musel znovu hlídat jak odborový svaz, tak jednotlivé odborové organizace.
- Někteří zaměstnavatelé finanční prostředky vyplatili až pod pohrůžkou, že je v případě nevyplacení budou muset vrátit do státního rozpočtu.

Realita: Ministerstvo zdravotnictví požádalo pouze o 30 000 Kč (!!!) na zaměstnance. Zcela absurdní, nevysvětlitelná a neobhájitelná situace, vzhledem k tomu, co již více než rok zaměstnanci personálně poddimenzované hygienické služby zvládali a zažívali!

- I přes opakovaná jednání na Ministerstvu zdravotnictví se opakovala situace z roku 2020.
- Ani v této nízké částce odměny nebyly vyplaceny téměř nikde, zaměstnavatelé prý peníze schovávali na horší časy. Zaměstnanci dostali jen několik tisíc. To pro odborový svaz bylo zcela nepřijatelné, po mnoha jednáních a vytrvalém tlaku odborového svazu byly odměny zaměstnancům hygienické služby doplacený.

Další zaměstnanci zdravotnictví

- Další skupiny zaměstnanců, například z dialýz mimo nemocnice, mobilních hospiců, ambulancí či dopravní zdravotní služby, nedostaly za tuto práci žádné odměny.
- Přestože na těchto pracovištích odborový svaz nemá téměř žádné členy, rozhodl se vyjednat, aby za druhou vlnu tito zaměstnanci nejen dostali odměny ve výši 75 000 Kč, ale aby jim byly doplacený odměny zpětně i za první vlnu.

Další zdravotníci v ambulantních zdravotnických zařízeních

Prosadili jsme: finanční částku na odměny ve výši 75 000 Kč hrubého při plném pracovním úvazku pro každého zdravotníka.

Realita: Odměny byly alokované přes kompenzační vyhlášku a byly navázané na smlouvy se zdravotními pojišťovnami a jejich přílohu č. 2, ve které mají zdravotnická zařízení prokázat zdravotním pojišťovnám, že splňují personální zabezpečení zdravotních služeb (uvést v nich počty svých zdravotníků). Teorie výborná, ale praxe velký problém.

- Ukázalo se, že velká část poskytovatelů zdravotní péče neplní své zákonné povinnosti a nehlásí zdravotním pojišťovnám všechny své zaměstnance.
- Bohužel selhaly i pojišťovny, povinnost uvádět do příloh smluv zdravotníky po poskytovatelích nevyžadují.
- Protože finance na odměny přicházejí podle počtu zaměstnanců, vznikly velké problémy a disproporce, které chtěl ministr zdravotnictví Adam Vojtěch vyřešit tak, že by se tyto odměny vyplácely až na konci roku 2021 (!!!).
- Ostrý nesouhlas odborového svazu a podpora premiéra Andreje Babiše vedly ke slibu, že finance na tyto odměny budou vyplaceny dříve, a to v červenci 2021.
- Dalším ještě větším problémem bylo, že mnozí zaměstnavatelé se rozhodli vyplatit jen část přijatých financí na odměny a většinu peněz, které účelově na odměny dostali, využít jinak, třeba na provoz, což odborový svaz odmítl.
- Odborový svaz také odmítl vyjádření Ministerstva zdravotnictví, podle něhož je to sice neetické, ale není to protiprávní.
- Odborový svaz připomněl, že jde o peníze účelově určené na odměny zdravotníkům a trval na tom, že pokud zaměstnavatelé finance nevyplatí na odměnách, musí je vrátit zdravotním pojišťovnám.
- Nakonec se odborovému svazu podařilo situaci úspěšně vysvětlit i ministrovi zdravotnictví Adamu Vojtěchovi, který napsal dopis se sdělením, že peníze určené na mimořádné odměny musí být vyplaceny zaměstnancům a nesmějí být použité jinak.